

Accountant.nl

Dagelijks nieuws op Accountant.nl

Blijf dagelijks op de hoogte van het laatste nieuws met **www.accountant.nl**. U kunt zich daar tevens aanmelden voor een wekelijkse nieuwsbrief met de belangrijkste berichten, inclusief persoonlijke voorkeur voor specifieke onderwerpen. Van veel nieuwsberichten in 'de Accountant' zijn op Accountant.nl uitgebreider versies met aanvullende bronnen beschikbaar.

'Voorlopig houden we het op de wethouder Hekking-strategie. We staan erbij en op een goed moment zijn we niet meer weg te denken.'

Wouter Bos over blijvende deelname van Nederland aan de G20, in de Volkskrant, 26 september 2009

BEELD: MARIA BROUWER

'Wwft-toezicht op accountants naar AFM'

Het toezicht op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) door accountants kan efficiënter worden uitgeoefend als dit overgaat van het Bureau Financieel Toezicht (BFT) naar de Autoriteit Financiële Markten (AFM). In haar rapport schrijft de door registeraccountant en hoogleraar Hans Kuijl voorgezeten Evaluatiecommissie Bureau Financieel Toezicht dat het BFT met de huidige capaciteit niet adequaat toezicht kan houden op de verschillende groepen vrijberoepsbeoefenaren. "De commissie is van mening dat er thans slechts de schijn van toezicht wordt gewekt." Omdat accountants toch al voor een groot deel van hun werkzaamheden onder toezicht staan van de AFM is het efficiënter wanneer deze ook gaat toezien op de naleving van de Wwft, vindt de commissie.

Bij het toezicht op advocaten en notarissen zou het BFT volgens de commissie meer gebruik moeten maken van de uitkomsten van de werkzaamheden van de huisaccountant.

Zie ook *Opinie*, pagina 50.

Personalía ...

Karin Lutikhuis (40) is per 1 september 2009 benoemd tot hoogleraar comparative insolvency and restructuring aan de Universiteit Maastricht. De benoeming geldt voor één dag per week. Lutikhuis is registeraccountant, advocaat op het gebied van insolventie- en ondernemingsrecht en partner bij Bakker & Kievitsbosch Advocaten in Groningen.

Frank Dorjee (48) van kabelproducent Draka Holding volgt per 1 januari 2010 Sandy Lyons op als ceo van het bedrijf. Dorjee is sinds 2005 financieel directeur van Draka en was daarvoor partner bij KPMG.

Jan Dalhuisen (53) is per 1 september 2009 teruggetreden als vicevoorzitter van Deloitte Nederland. Per die datum is hij benoemd tot regional managing partner EMEA (Europe, Middle East & Africa) bij Deloitte Touche Tohmatsu. Het Deloitte-bestuur bestaat sinds 1 september 2009 uit Roger Dassen (voorzitter), Jorrit Volkers en Cees de Boer.

Marcel Smits (48) is per 1 oktober 2009 benoemd tot financieel directeur van het Amerikaanse levensmiddelenconcern Sara Lee. In juni 2009 vertrok Smits bij KPN, waar hij sinds 2004 cfo was. Voor zijn tijd bij KPN werkte hij bij Vendex KBB en Unilever.

Mazars heeft haar partner-aandeelhoudersteam met twee partner-aandeelhouders versterkt. De Corporate Assurance-praktijk Rotterdam is uitgebreid met **Kees Hartevelde** en de Compliancepraktijk Eindhoven met **Hans van der Zanden**.

Kees Hartevelde (37) is benoemd tot partner-aandeelhouder van Mazars. Hartevelde heeft als specialisatie *banking en insurance* en werkt sinds 2006 bij Mazars. Daarvoor was hij werkzaam bij PricewaterhouseCoopers.

... en Zaken

Sinds 21 september 2009 heeft **Visser & Visser Accountants-Belastingadviseurs** een vestiging in Dordrecht. Visser & Visser telt ruim tweehonderd medewerkers en heeft tevens vestigingen in Barendrecht, Barneveld, Gouda, Middelhamnis, Moerkapelle en Oud-Beijerland.

Futura Consultants is per 1 september 2009 verder gegaan onder de naam **Alfa Fusies en Overnames**, onderdeel van Alfa. Alfa telt 32 kantoren en achthonderd medewerkers.

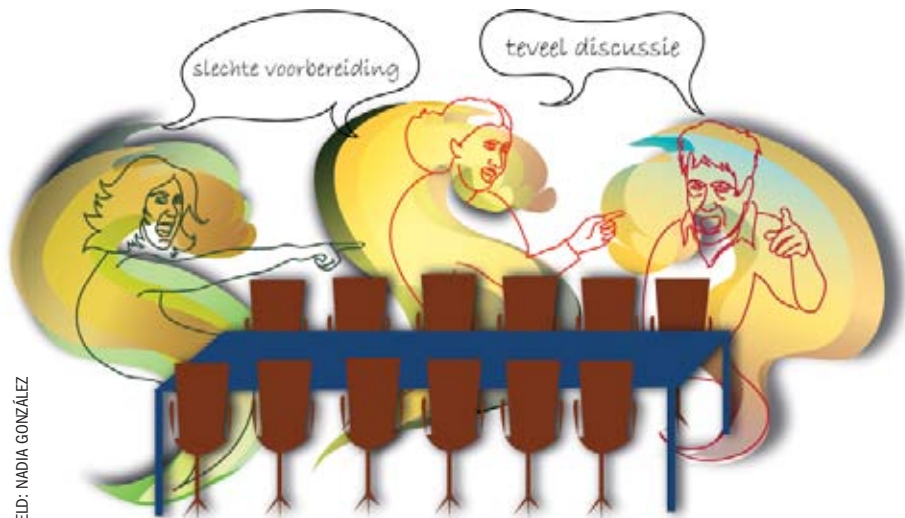
Lentink De Jonge Accountants & Belastingadviseurs (vestigingen in Harderwijk en Putten) en **Kamphuis & Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs** in Amersfoort gaan sinds 1 oktober 2009 samen verder. Sinds die datum is Kamphuis & Berghuizen de vestiging van Lentink De Jonge in Amersfoort. Beide kantoren blijven vooralsnog juridisch zelfstandig, maar een volledige fusie is op termijn de bedoeling.

Per 1 oktober 2009 sluit het Limburgse **Kallen Raeven** zich aan bij accountancynetwerk **HLB Nederland**. Het kantoor gaat door onder de naam **HLB Kallen Raeven Accountants en Fiscalisten**.

Per 1 juli 2009 zijn **Witlox en Van den Boomen** een samenwerking aangegaan met **Rühl Haegens Molenaar** in Eindhoven. De naam Rühl Haegens Molenaar zal voor de vestiging Eindhoven begin 2010 wijzigen in Witlox en Van den Boomen, dat hiermee hiermee uitgroeit tot een organisatie met ruim vierhonderd medewerkers in Nederland en 150 in België. Rühl Haegens Molenaar in Venray gaat zelfstandig verder onder de bestaande naam.

Stichting Accountantsfonds

Op de NIVRA-site zijn de jaarstukken 2008 gepubliceerd van Stichting Accountantsfonds. De stichting verleent ondersteuning aan (oud-)leden van het NIVRA, of hun nabestaanden, die in zorgelijke financiële omstandigheden verkeren. Zij tracht dit doel te bereiken door het verstrekken van leningen en het verstrekken van (terug te betalen) voorschotten aan personen die daar volgens het bestuur van de stichting voor in aanmerking komen.

BEELD: NADIA GONZÁLEZ

Collega's bron van irritatie

42 procent van de Nederlandse managers vindt één op de vijf vergaderingen onnodig. Dit blijkt uit een onderzoek door Robert Half onder ruim vijfduizend managers in twintig landen. Grootste irritatiefactor is de slechte voorbereiding van collega's (47 procent). Meetings worden hierdoor onduidelijk, langdradig en uiteindelijk overbodig. Andere irritatiefactoren zijn het ontstaan van te veel discussie tijdens een vergadering waardoor de focus verloren gaat, en de aanwezigheid van mensen die er niet bijhoren.

Uit het onderzoek komt tevens naar voren dat Nederlanders de term 'lekker uitzieken' wel heel letterlijk nemen. Zestien procent gaat bij ziekte toch werken, maar de rest blijft thuis uitzieken. In veel omliggende landen ligt dit percentage stukken hoger. Zo gaat 55 procent van de Duitsers en 54 procent van de Engelsen toch werken als ze ziek zijn.

Mannelijke RA's in een Audi, vrouwen in een BMW

Audi is de populairste leaseauto onder registeraccountants, met de A4 als favoriete model. Samen met de nummers twee tot en met vier (Volvo, BMW en Volkswagen) vertegenwoordigt dit merk bijna de helft (49,1 procent) van het RA-leasewagenpark.

Dat blijkt uit de antwoorden van in totaal 1.967 RA's op vragen die zijn gesteld in de marge van het **Accountancy Beloningsonderzoek 2009**. In de desbetreffende bijlage in het oktobernummer zijn de resultaten niet opgenomen.

Top 20 leaseauto's onder RA's, 2009

Nr.	Merk	Totaal	Percentage	Populairste type	
1.	Audi	174	15,4%	A4	76
2.	Volvo	133	11,7%	V70	42
3.	BMW	130	11,5%	3-Serie	42
4.	Volkswagen	119	10,5%	Passat	54
5.	Ford	82	7,3%	Mondeo	29
6.	Renault	70	6,2%	Scenic	16
7.	Toyota	68	6,0%	Avensis	35
8.	Peugot	52	4,6%	407	25
9.	Citroen	38	3,4%	C4	22
10.	Opel	29	2,5%	Astra	8
11.	Alfa Romeo	27	2,3%	159	17
12.	Saab	21	1,9%	9.3	9
13.	Seat	21	1,9%	Leon	11
14.	Mercedes	18	1,6%	E-klasse	5
15.	Mazda	11	1,0%	Mazda 5	7
16.	Honda	10	0,9%	Civic	8
17.	Chrysler	9	0,8%	Voyager	5
18.	Hyundai	8	0,7%	Santa Fee	5
19.	Skoda	7	0,6%	Octavia	5
20.	Mitsubishi	7	0,6%	Grandis	3

Opvallend is dat terwijl onder mannen de genoemde Audi op één staat, vrouwelijke RA's het vaakst in een BMW rijden. Ook opvallend is het verschil tussen de verschillende accountantsgroepen. Bij de openbaar accountants staat Audi op één, net als onder de accountants in business. Bij de intern accountants scoren Audi en Volkswagen gelijk. De enkele overheids-RA (7,4 procent) die beschikt over een leaseauto, bestuurt het vaakst een Ford of Toyota. Er zijn ook opvallende verschillen naar kantoor-grootte. Bij kleine accountantskantoren prijken BMW en Volvo gebroederlijk bovenaan, bij middelgrote kantoren staat Volkswagen op één en bij grote kantoren is dat Audi.

BDO wordt BDO

Alle BDO-organisaties in 110 landen zullen vanaf 1 januari 2010 de *single global trading name* BDO voeren. Het Nederlandse BDO CampsObers wordt dan kortweg BDO. De naamswijziging valt samen met de integratie van IT-software voor alle BDO-landen. Tevens wordt een nieuwe auditmethodologie en een nieuwe audit process tool geïntroduceerd. Circa een vijfde van de BDO-organisaties zal de naamswijziging al per 1 oktober 2009 invoeren, de overige BDO-landen, waaronder Nederland, doen dat per 1 januari 2010.

Wereldwijde omzet PwC daalt ruim zeven procent

De wereldwijde omzet van PricewaterhouseCoopers (PwC) is in boekjaar 2008/2009 met 7,1 procent gedaald naar 26,2 miljard dollar. De omzet uit assurance groeide met twee procent. Belastingadvies bleef stabiel op \$ 6,9 miljard. De adviesomzet daalde echter met drie procent naar \$ 6,1 miljard. De ontwikkeling per regio verschilt. De omzetten in Europa en Amerika daalden, maar die in Zuid- en Centraal-Amerika stegen met 13,3 procent en in het Midden-Oosten en Afrika met 9,1 procent. De Aziatische kantoren boekten 5,4 procent omzetgroei.

De omzet van **PricewaterhouseCoopers Nederland** daalde in boekjaar 2008/2009 met 2,3 procent naar 756,7 miljoen euro. Het resultaat na belastingen daalde met 18,6 procent naar 106,8 miljoen euro. Toch steeg het aantal medewerkers met 165 naar 4.643. Dat blijkt uit het geïntegreerde jaarverslag, waarin ook het maatschappelijk verslag en het transparantieverlag zijn opgenomen. In de adviestak daalde de omzet met één procent, terwijl Tax & HRS een procent groei boekte. De Assurance-omzet daalde met vijf procent, zowel door een geringer volume als druk op de tarieven.

Ook omzet Ernst & Young daalt

De gecombineerde wereldwijde omzet van Ernst & Young over boekjaar dat eindigde op 30 juni 2009 daalde met 6,8 procent tot \$ 21,4 miljard. Alle takken van dienstverlening kampden met tariefsverlagingen. Bij Assurance Services werd dit effect grotendeels gecompenseerd door groei van het marktaandeel (0,7 procent omzetzijging), maar de omzet van Transaction Advisory Services daalde met 6,9 procent. Belastingadvies boekte een omzetzijging van 1,8 procent en ook Advisory Services groeide (1,5 procent).

Cfo TNT: 'Niemand wordt beter van overdreven dividenduitkeringen'

BEELD: MARJA BROUWER

"Voortdurende nadruk op strategie, een door adrenaline aangejaagd bedrijfscultuur, overdreven gedrevenheid, altijd weer beter moeten presteren. Lang hebben die dingen bij beursgenoteerde bedrijven centraal gestaan. Eigenlijk kon niemand zich eraan onttrekken. Maar nu weten we dat dat een keer ophoudt en dat is maar goed ook."

Aldus Henk van Daalen, cfo van de brieven- en pakkettenbezorggroep TNT, tijdens een discussiebijeenkomst bij de financiële adviesgroep Finext in Rotterdam, eind september. De ontstane 'Hollywood-cultuur' rond bestuurders van sommige ondernemingen, compleet met sterrenstatus en sterrensalarissen, zegt hij te verfoeien.

Van Daalen zei te hopen dat meer bestuurders het zullen aandurven om - net als hijzelf deed - aandeelhouders te trotseren als die eisen dat geld dat geen onmiddellijke bestemming heeft, meteen wordt uitgekeerd.

"Op termijn wordt niemand beter van die aandeleninkoopprogramma's of overdreven dividenduitkeringen. Voor veel ondernemingen zijn ze schadelijk gebleken. Niet alleen omdat de vermogenspositie verzwakte maar ook omdat het goedkoper is je groei te financieren met ingehouden winst dan met schuld." Volgens Van Daalen komt een cfo meer te weten over hoe het staat met de weerbaarheid en het potentieel van zijn onderneming om rustig verder te groeien door te letten op de 'ritmes' en 'cycli' van de onderneming, dan door te letten op puur financiële of rendementratio's.

Agenda

NIVRA-debatbijeenkomsten 2009

12 november - De feiten, niet de cijfers (2).

Nieuwe kaders voor assurance.

25 november - Het oog van RA. **Over zekerheid in onzekere tijden.** Accountantsdag 2009.

16 december - Algemene Ledenvergadering NIVRA
Informatie: www.nivra.nl.

VERA

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.

Oud Nieuws op Accountant.nl:

De wereld verandert, maar sommige zaken lijken altijd constant te blijven.

'de Accountant'/Accountant.nl duikt regelmatig in de archieven voor wat historisch perspectief en verrassende feiten. Maandelijks in 'de Accountant'. Zie Accountant.nl voor een uitgebreide versie met het complete bronmateriaal en eerdere afleveringen.

Oud Nieuws (7): Projectrampen

Verbaast u zich ook zo over het feit dat grote projecten steevast financieel uit de hand lopen? Nee waarschijnlijk, zeker sinds 'de Accountant' in het oktobernummer (pagina 40) aandacht aan de oorzaken besteedde. En aan de mogelijke rol van accountants bij het beheersen van toekomstige megaklussen. Ruim een kwart eeuw geleden werd aan de hulp van accountants nog niet gedacht, maar verder is er weinig veranderd. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het boek *How to learn from project disasters: true-life stories with a moral for management* (1982) van de gespecialiseerde consultants O.P. Kharbanda en E.A. Stallworthy.

De toenmalige oorzaken van de financiële ontsporingen klinken opvallend eigentijds. Wat te denken van dwingende politieke factoren, besluiteloosheid en technologie als 'bewegende schiet-schijf' waardoor er steeds 'verbeteringen' mogelijk zijn? Of de tip een project niet te starten voor een ontwerp helemaal klaar is?

Lees meer in de oude bespreking (op Accountant.nl) van het boek door hoogleraar Luc Soenen. Hij beveelt het boek speciaal aan voor "de cost engineer die voor dergelijke projecten verantwoordelijk is". (Met dank aan Jan Weezenberg)

'Consultants, zakenbankiers en analisten zijn de ultieme representanten van het kuddegedrag.'

Hoogleraar en SER-kroonlid Arnoud Boot, in *NRC Handelsblad*, 26-27 september 2009

Schrappen deponeringsplicht kleine ondernemingen loopt spaak op Europa

De afschaffing van het verplicht deponeren van de jaarrekening door kleine bedrijven, loopt vast op weerstand vanuit Europa. Nederland is ondubbelzinnig voorstander van afschaffing van de deponeringsplicht voor bedrijven tot tien werknemers of een omzet van minder dan tien miljoen euro. In maart 2009 besloot het kabinet om deze verplichting te schrappen in het kader van administratieve lastenverlichting.

"Er is echter een blokkerende minderheid in de Europese Unie die tegen deze afschaffing van de deponeringsplicht is", aldus woordvoerder Wiebe Alkema van het ministerie van Justitie.

"Voor het afschaffen van het verplicht deponeren moet het vennootschapsrecht worden gewijzigd. Maar daarvoor zijn wij gehouden aan Europese regelgeving, want die gaat voor nationale wetgeving."

Zeven Europese landen verzetten zich tegen het opheffen van de deponeringsplicht. Zij vrezen dat er in dat geval grote verschillen in nationale wetgeving ontstaan binnen Europa. Daarnaast wijzen zij op het algemeen nut van de openbare deponering van jaarrekeningen. Die zouden vaak worden geconsulteerd.

Die kritiek sluit aan bij die van NIVRA en SRA, die betogen dat de maatregel niet leidt tot lastenverlichting, omdat de vraag aan kleine bedrijven om financiële informatie te leveren niet afneemt. De overheid is het niet eens met die argumenten, aldus Alkema. "Het afschaffen van de deponeringsplicht vinden wij een nieuwe ontwikkeling in de lastenverlichting. Eerder hebben wij daarvoor al XBRL ingevoerd. Maar zo lang er een blokkerende minderheid is in Europa, gaat deze ontwikkeling niet verder."

BEELD: MARIA BROUWER

Accountants VS in verzet tegen paraafverplichting partners

Amerikaanse accountants verzetten zich tegen een deze zomer gepubliceerd voorstel om partners van accountantskantoren te verplichten de accountantsverklaring bij jaarrekeningen van beursgenoteerde klanten persoonlijk te ondertekenen. Dit blijkt uit de talrijke commentaren op het voorstel *Concept Release on Requiring the Engagement Partner to Sign the Audit Report* van de Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). Een kritiekpunt is dat de prominente rol van de partner ten koste zou gaan van de sleutelrol van de auditcommissie. Een argument vóór invoering van de paraafverplichting is dat deze in de Europese Unie al bestaat. Maar volgens de Amerikaanse tegenstanders opereren Europese accountants in een heel andere juridische omgeving. Zo wijst PwC er op dat het in de Europese Unie niet mogelijk is om zogenoemde class actions te voeren tegen accountantskantoren. Overigens zijn er ook voorstanders van de paraafverplichting, zoals de Council of Institutional Investors. Deze is ervan overtuigd dat het de kwaliteit van de controles zou vergroten en beschermend werkt voor beleggers.

'Ik vind het fusierapport inhoudelijk en qua stijl heel goed. Mooie balans gevonden her en der.'

prof. Arnold Schilder, voorzitter IAASB over het concept-fusievoorstel NIVRA-NOvAA

Correctie

Door een fout bij de productie is bij de aflevering van Van de Helpdesk in het oktobernummer abusievelijk een oude bekopping blijven staan. De juiste kop moest luiden:

Categorie: Externe verslaggeving

Onderwerp: Waardering van deelnemingen met een negatief eigen vermogen

Regelgeving: RJ 214 en RJ 252

Inkoop overheid revisited

Slimmer inkopen door de overheid levert de maatschappij zo'n 10 miljard euro op. In tijden van niet te onderschatten begrotingsmalheur bij de Nederlands overheid gaat zo'n boodschap erin als koek. De boodschapper is DPA Supply Chain, dat in een onderzoek onder overheidsinkopers onder andere vroeg naar de besparingen die mogelijk zouden zijn als de overheid haar inkoopprocessen professionaliseert.

De conclusie: een verbeterpotentieel van 19 procent ligt onder handbereik en op een inkoopvolume van jaarlijks 57 miljard euro is dat maar liefst tegen de 10 miljard. DPA helpt graag om die besparingen te realiseren, dat moge duidelijk zijn.

Minister van Economische Zaken Maria van der Hoeven is in elk geval enthousiast over het onderzoek. Ze schrijft in het voorwoord: "Jaarlijks is in Nederland ruim 57 miljard euro gemoeid met publieke inkoop. Op dit moment zullen zowel inkopers als bedrijven het met mij eens zijn dat er nog wel iets te verbeteren valt aan onze manier van werken. We streven met elkaar naar een grotere efficiëntie en naar lagere kosten."

Haar collega Wouter Bos zal de deur van zijn werkkamer waarschijnlijk wagenwijd openzetten om dit verhaal aan te horen, want in zijn strijd tegen het oplopende begrotingstekort kan de minister van Financiën wel wat hulp gebruiken.

Maar waarom schrijven we dit in de rubriek Spookcijfers? Deugt het onderzoek soms niet? De opzet lijkt redelijk doordacht en zal met n=145 ook wel tamelijk representatief zijn. Wel is de redenering dat er 10 miljard te verdienen valt voor de maatschappij wel wat kort door de bocht. Want als de overheid 10 miljard minder uitgeeft aan de inkoop van dezelfde hoeveelheid spullen, dan is het een ijzeren wet dat het bedrijfsleven minder omzet bij de overheid. Dus dat levert ook weer 'maatschappelijke schade' op die eigenlijk van die 10 miljard af moet.

Toch heeft de jeuk over het cijfer een andere oorzaak. Dezelfde minister die nu schrijft dat er in Nederland 57 miljard euro is gemoeid met publieke inkoop, moest in 2008 op Kamervragen van PvdA'er Mei Li Vos nog antwoorden: "(...) Er bestaat op dit moment geen exact inzicht in het totaal van de Europees en niet-Europees aanbestede overheidsopdrachten of in de omvang van het inkoopvolume van de gehele overheid. Aan overheidsdiensten is niet de verplichting opgelegd om op één en dezelfde manier te administreren hoeveel geld precies waaraan wordt uitgegeven."

We berichtten daar al eerder over in deze rubriek en wezen toen ook op een rapportje van het adviesbureau Significant, waarin staat: "(...) Het is op dit moment nog niet mogelijk om met een marge van 20 procent aan te geven voor hoeveel miljard het Rijk extern inkoop."

Blijkbaar heeft de minister in een jaar tijd voor elkaar gekregen dat de inkoopadministraties op orde zijn. Een ongekende prestatie. Of zou het cijfer niet meer dan een slag in de lucht zijn? U mag het zelf zeggen.

NART WIELAARD & TOM NIEROP

SPOOKCIJFER

Accountant.nl

Voor eerdere Spookcijfers, reacties of suggesties zie Accountant.nl (Spookcijfer).